

7 september 2021

Persbericht

Werkzaamheden Oude Toren in Oostelbeers uitgesteld

De plannen om de Oude Toren in Oostelbeers te restaureren en een nieuwe functie te geven zijn uitgesteld. De ontheffing van de Wet Natuurbescherming laat nog even op zich wachten en dat betekent dat het project niet eerder dan in 2022 uitgevoerd kan worden.

Vleermuizen

In de toren huizen diverse beschermde soorten vleermuizen en een kerkuil. Het was de bedoeling om de werkzaamheden in de toren op 31 oktober gereed te hebben. Tegen die tijd gaan de vleermuizen die in de Oude Toren overwinteren in winterslaap. Omdat de ontheffing vanuit de Wet Natuurbescherming vanwege nieuwe jurisprudentie niet meer actueel is, kan deze datum niet meer gehaald worden. Extra aanvullende maatregelen bij de Oude Toren zijn nodig. Daarom is uitstel onafwendbaar.

Moderne uitkijktoren

Het is de bedoeling om van de Oude Toren een moderne uitkijktoren te maken zodat je met behulp van een periscoop een blik op het omringende landschap kan werpen. Onder in de toren, komt ruimte voor digitale informatievoorziening over de historie van de plek. Bedoeling is dat in een later stadium zowel de begane grond van de toren, alsook de buitenruimte benut worden voor educatieve lessen in samenwerking met het onderwijs. Dit plan maakt deel uit van de herontwikkeling van het rijksmonument en het omliggende gebied.

Vervolgfase

In een vervolgfase worden de contouren van de verdwenen kerk weer in beeld gebracht en wordt de oorspronkelijke aarden wal rondom toren en kerk in ere hersteld. Op het terrein kunnen tevens kleinschalige evenementen worden georganiseerd. De Stichting Vrienden van de Oude Toren gaat in samenwerking met de gemeente de toren en het omliggende terrein beheren. Om dit goed te organiseren heeft het college van B&W na een intensief proces samen met de Stichting Vrienden van de Oude Toren op 2 april jl. een gebruiksovereenkomst, gebruiksvisie en beleidsplan ondertekend. Verder bestaat de herontwikkeling uit de aanleg van een halfverhard fietspad, welke langs de toren loopt, vanaf de Andreasstraat / Hertog Janstraat naar de Hillestraat. Daarnaast komt er ook een informatiepaneel aan de buitenzijde van de toren, zodat ook op het moment dat de toren gesloten is, informatie beschikbaar is voor belangstellenden over de bijzondere historie van deze plek. Deze aanpak past bij het beleid van provincie en gemeente om bijzondere plekken meer aandacht te geven.

Levende Beerze

De metamorfose maakt deel uit van het project 'Levende Beerze'. Sinds 2008 werkt gemeente Oirschot samen met de streek, waterschap De Dommel, gemeente Eersel, ZLTO, Brabants Landschap en provincie en Huis van de Brabantse Kempen aan deze gebiedsontwikkeling. Die omvat diverse projecten op het gebied van water, natuur, landschap, vrijetijdseconomie en erfgoed. Eén van de projecten is de herontwikkeling van de Oude Toren in Oostelbeers.

Geen massale kap

Voor de plaatsing van de periscoop en de restauratie (fase 1 van de plannen), is alleen snoeiwerk nodig. Dit is vooral nodig om de toren te kunnen restaureren. Alle plannen zijn vooraf zorgvuldig besproken met betrokken organisaties en omwonenden. Pas in de tweede fase moeten er enkele bomen gekapt of afgetopt worden. Dat is om de toren zelf en de contouren van de verdwenen kerk beter zichtbaar te maken. Uiteraard blijft het aantal te kappen bomen zo beperkt mogelijk. De gemeente betreurt het dat er veel onrust is ontstaan. De gemeente is dan ook recent in gesprek gegaan met de initiatiefnemers van de petitie. Afgesproken is dat de gemeente contact onderhoud met de diverse betrokken partijen over de verdere uitvoering van de werkzaamheden. Nu er meer tijd is, wordt nogmaals zorgvuldig met alle partijen overleg gevoerd over de plannen.

Waarom een nieuwe functie voor de toren

Gemeente Oirschot hecht veel waarde aan het behoud van het cultureel erfgoed en het beleefbaar maken ervan voor onze inwoners en bezoekers. Het is belangrijk voor onze dorpen dat ons erfgoed niet alleen zichtbaar en herkenbaar is, maar dat je het ook echt kunt beleven! De ontwikkeling van de Oude Toren en het terrein daaromheen geven hier concreet invulling aan.

Wethouder Piet Machiels: "Je kunt een monument het beste toekomst geven door er weer een functie aan te verbinden. De Oude Toren is het begin van de ontstaansgeschiedenis van de Beerzen. Hier lag het oorspronkelijke dorp, later werd het verplaatst. Ook de kerk verdween, maar de toren bleef. Het is een unieke locatie qua ligging. De Oude Toren ligt middenin een van de grootste archeologische rijksmonumenten in Brabant. Juist daarom willen we de historie van deze omgeving extra aandacht geven en de toren gaan benutten als uitzichtpunt. Ook willen we de toren een plaats geven in het uitdragen van het historische verhaal van Oost-, West- en Middelbeers. Dat doen we samen met de 'Vrienden van de Oude Toren'".

Uiteraard is ook de bereikbaarheid van de Oude Toren voor bezoekers van belang. In de plannen zit daarom ook de aanleg van een halfverhard fietspad. Om de historische beleefbaarheid in het gebied te versterken is gemeente met de betreffende grondeigenaar in gesprek om te bezien of het oude kerkenpad van de kern Oostelbeers naar de Oude Toren, hersteld kan worden.

Uitvoering

Zoals hiervoor aangegeven, stelt de gemeente Oirschot de uitvoering van de restauratie en het maken van de periscope uit. In overleg met alle betrokken partijen gaat de gemeente de plannen nog eens tegen het licht houden. Op basis van het definitieve uitvoeringsplan komt er een nieuwe projectplanning, eind van dit jaar.

Financiering van het project

Er wordt circa 500.000 euro geïnvesteerd: gemeente Oirschot betaalt ongeveer de helft. Provincie Noord-Brabant de andere helft. Dit bedrag is bedoeld voor de herontwikkeling van het rijksmonument Oude Toren en het aangrenzende gebied. Beide subsidies kennen een looptijd tot het einde van dit jaar. Het overleg van de gemeente met de provincie voor verlenging van beide subsidies is reeds gestart.

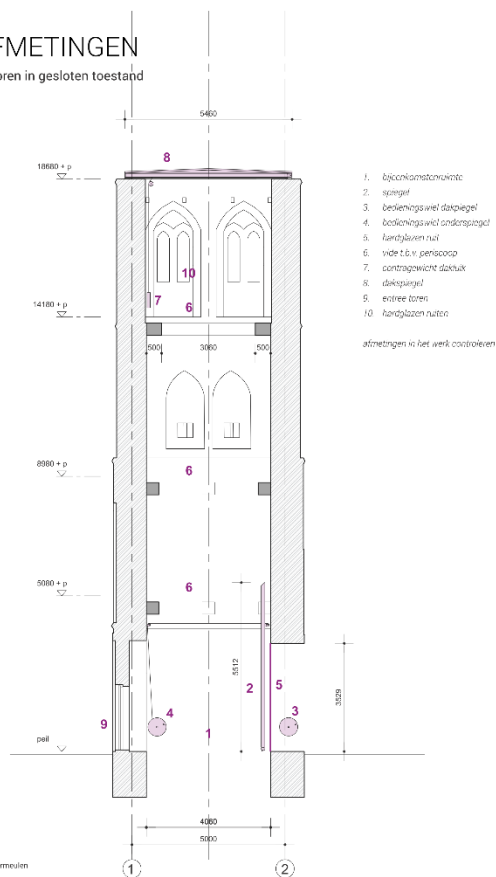
Noot voor de redactie:

Op de volgende pagina ziet u twee illustraties die een beeld geven van de restauratie en nieuwe functie voor de Oude Toren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het team Communicatie van de gemeente Oirschot, via telefoonnummer (0499) 58 33 33 of voorlichting@oirschot.nl.

4 AFMETINGEN

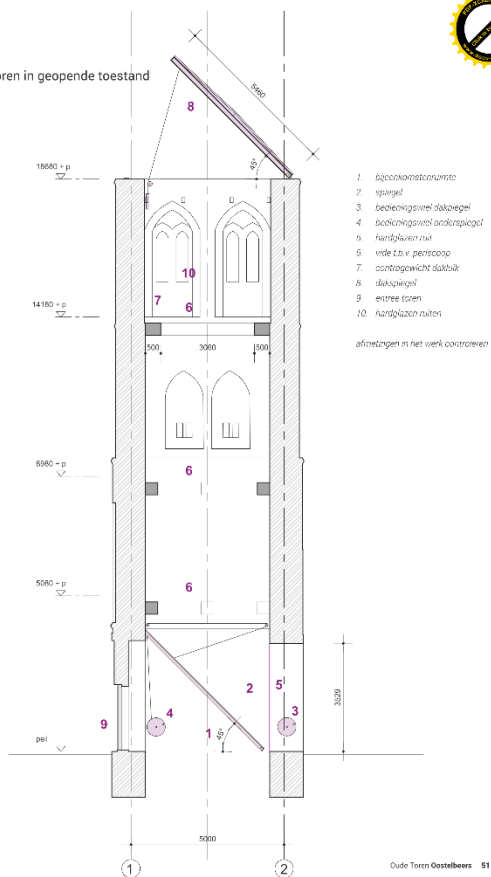
doorsnede toren in gesloten toestand
schaal 1:100

50 Studio Marco Vermeulen

doorsnede toren in geopende toestand
schaal 1:100

Oude Toren Oostelbeers 51

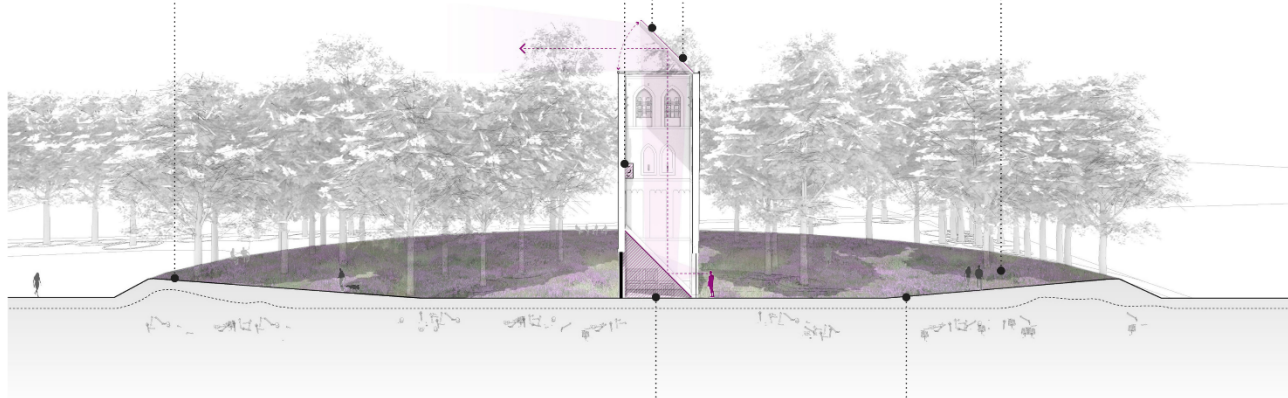
Vleermuizen en kerkuilen worden niet verstoord doordat de kerk niet beklommen kan worden door bezoekers.

Dak en spiegel kantelen open als er bezoekers in de buurt van de Oude Toren zijn.

Versterken begrenzing werelden door het herprofilen van de kerkwal

Plaatsen zonnepanelen (maximaal 30 m²) t.b.v. eigen elektriciteitsgebruik.

Beplanting met gebiedseigen heidekruiden of rode klaver.

Multifunctionele ruimte (bijvoorbeeld opslag) onder spiegel

Archeologisch monument beschermd doordat er niet in de grond (>60 cm vanaf maaiveld) gegraven wordt.